

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av
ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning
(*funktionshindrade flygpassagerares rättigheter*)**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen
översänds till riksdagen Europeiska gemen-
skapernas kommissions förslag av den 16
februari 2005 till Europaparlamentets och rå-

dets förordning om funktionshindrade flyg-
passagerares rättigheter samt en promemoria
om förslaget.

Helsingfors den 4 maj 2005

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Regeringsråd Yrjö Mäkelä

KOMMUNIKATIONSMINISTERIET**PROMEMORIA
EU/2005/00735****FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM
FUNKTIONSHINDRADE FLYGPASSAGERARES RÄTTIGHETER****1. Förslaget och dess mål**

Europeiska gemenskapernas kommission överlämnade den 16 februari 2005 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om funktionshindrade personers rättigheter i samband med flygresor (KOM(2005) 47 slutlig, 07/2005 (COD), 16.2.2005).

Den rättsliga grunden för förslaget är artikel 80.2 i EG-fördraget. Förslaget behandlas i enlighet med artikel 251 (medbeslutandeförfarande).

Målet med förslaget är att trygga lika möjligheter för funktionshindrade personer som för andra att använda sig av flygtrafiktjänster. Detta sker genom att diskriminering av funktionshindrade passagerare förbjuds och genom att gemenskapens flygplatser och lufttrafikföretagen åläggs en skyldighet att utan särskild avgift ordna sådan assistans för dessa passagerare som motsvarar deras behov på flygplatser och i flygplan. Avsikten är att funktionshindrade personer endast av särskilt föreskrivna flygsäkerhetsskäl skall kunna behandlas på ett sätt som avviker från behandlingen av andra passagerare.

2. Förslagets innehåll

Enligt förslaget får ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör inte på grund av en resenärs funktionshinder vägra godkänna en bokning för en flygning. En funktionshindrad person får inte nekas ombordstigning om personen i fråga har en bokning på den berörda flygningen och kommer till incheckningen före den tidpunkt för stängning som skriftligen angivits i förväg eller om ingen tidpunkt angivits, senast en timme före den angivna avgångstiden.

En funktionshindrad passagerares resebokning eller ombordstigning kan nekas eller

villkor om en medföljande person ställas om uppfyllandet av de flygsäkerhetskrav som definieras i lag, flygplanets storlek eller kabinpersonalens giltiga frånvaro förhindrar transporten av en sådan passagerare. Den funktionshindrade personen skall inom fem arbetsdagar från det att bokningen eller ombordstigningen nekats och villkoret om en medföljande person ställts skriftligen underkänt om skälen för detta.

Förslaget innehåller detaljerade bestämmelser om funktionshindrade personers rätt till assistans på flygplatser och i flygplan. Flygplatsens ledningsenhet skall vara ansvarig för den assistans som ordnas på flygplatsen.

En funktionshindrad person skall underrätta det berörda lufttrafikföretaget eller researrangören om sitt särskilda behov av assistans senast 24 timmar före den angivna avgångstiden för flygningen. Om ingen underrättelse har gjorts skall ledningsenheten vidta alla rimliga åtgärder för att tillhandahålla assistans på ett sådant sätt att den funktionshindrade personen kan ta det flyg som han eller hon bokat. Annars är förutsättningen för assistans att den funktionshindrade personen kommer till incheckningen före den tidpunkt för stängning som skriftligen angivits i förväg eller, om ingen tidpunkt angivits, senast en timme före den angivna avgångstiden eller att personen i fråga anländer till flygplatsens träffpunkt för ankommande på den tidpunkt som förutsatts på flygplatsen och som skriftligen angivits i förväg eller, om ingen tidpunkt angivits, senast två timmar före den angivna avgångstiden.

Flygplatsens ledningsenhet vid slutmålet skall erbjuda assistans så att den funktionshindrade personen kan ta sig från flygplatsens träffpunkt för ankommande. När en funktionshindrad person överförs från det

flyg som personens bokning avser till ett annat flyg eller när en sådan person byter flyg på flygplatsen, skall ledningsenheten vidta alla rimliga åtgärder för att ordna assistans på ett sådant sätt att den berörda personen kan ta sitt flyg.

Flygplatsens ledningsenhet skall utan särskild avgift erbjuda personer med funktionshinder assistans, men ledningsenheten får för att täcka kostnaderna ta ut en avgift av de lufttrafikföretag som använder flygplatsen. Avgiften skall vara kostnadsbaserad och genomsnittlig, och den skall fördelas på de lufttrafikföretag som använder en flygplats i proportion till det antal kunder som varje lufttrafikföretag transporterar till och från den flygplatsen.

Också det berörda lufttrafikföretaget skall tillhandahålla en funktionshindrad person nödvändig assistans utan extra avgift, under förutsättning att personen i fråga vid ankomsten till flygplatsen och incheckningen iakttar de bestämmelser i förordningen som gäller tidsfrister samt andra villkor.

Lufttrafikföretagen och researrangörerna skall se till att de vid alla sina försäljningsställen på territoriet till en medlemsstat, inbegripet telefonförsäljning och Internetförsäljning, har ett system för att ta emot underättelser om behov av assistans från personer med funktionshinder..

Varje medlemsstat skall utse ett organ som ansvarar för genomförandet av förordningen och meddela kommissionen vilket organ som har utsetts. Organet skall övervaka att förordningen följs och säkerställa att funktionshindrade personers rättigheter tillgodoses. Förslaget skulle ge funktionshindrade personer rätt att rikta sådana klagomål till organet eller till något annat behörigt organ som rör överträdelse av skyldigheterna i förordningen.

Avsikten är att medlemsstaterna aktivt skall informera funktionshindrade personer om deras rättigheter enligt förordningen och om möjligheten att överklaga. Medlemsstaterna skall även fastställa regler om påföljder för överträdelse av bestämmelserna i förordningen och anmäla dessa bestämmelser och eventuella senare ändringar som påverkar bestämmelserna till kommissionen.

3. Behandlingen av förslaget inom EU

Kommissionen lade fram ett förslag till förordning för rådet (transport, telekommunikation och energi) vid dess möte den 21 april 2005. Behandlingen av förslaget inleddes i rådets arbetsgrupp den 27 april 2005.

4. Ärenden som hör till lagstiftningsområdet

De skyldigheter som enligt förordningen skall åläggas flygbolagen och flygplatserna hör till området för lagstiftningen. Bestämmelser om påföljder för överträdelse av skyldigheterna skall utfärdas genom lag.

5. Ekonomiska konsekvenser

Utvecklandet av den utrustning och de tjänster på flygplatserna som förordningen förutsätter medför kostnader för flygplatsernas ledningsenheter och lufttrafikföretagen. Dessa kostnader kanaliseras via flygplatsavgifterna och biljettpiserna till att betalas av flygresenärerna. En viss utrustning och vissa tjänster ingår å andra sidan redan som en del av den frivilliga servicen. Avsikten är att de extra kostnaderna skall fördelas på alla flygpassagerare så att inverkan på priset när det gäller en enskild flygning blir liten.

6. Hörande av intresseorgan

Luftfartsverket, finländska lufttrafikföretag, konsumentverket och det riksomfattande handikapprådet har hörts i fråga om förslaget. Överlag ansåg man att förslaget var motiverat men att detaljerna kan behöva preciseras. Det riksomfattande handikapprådet ansåg också att de grunder på vilka ett lufttrafikföretag, dess representant eller en researrangör kan vägra godkänna en bokning som gjorts av en funktionshindrad person eller neka denna person ombordstigning skall tolkas restriktivt.

7. Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förhåller sig positivt till målet i förslaget att främja funktionshindrade flygre-

senärers rättigheter. Statsrådet anser att det är viktigt att funktionshindrade passagerare, jämfört med andra resenärer, tryggas så lika förutsättningar som möjligt att utnyttja de tjänster som tillhandahålls i samband med flygresor.

Med tanke på uppgiftsfördelningen mellan

flygbolagen och flygplatserna kan preciseringar behövas eftersom flygplatsernas storlek och förutsättningarna för att producera tjänster varierar. Statsrådet är redo att undersöka alla lösningsmodeller som leder till att målen i förordningen nås.